

บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

The Role of Transformational Leadership Influence Good Governance within
Aranyaprathet Municipality, Sa Kaeo Province

¹นงนุช ศรีสุข, ²ศิกัญญา อยู่เมือง, ³ปานุมาศ ฉัตรพิทักษ์โชค และ ⁴ประสงค์ เลาหะพงษ์

¹ Nongnuch Srisuk, ²Sikanya Yumuang, ³Panumas Chatpatichok and ⁴Prasong Laohapong

คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

Faculty of Science and Social Sciences, Burapha University Sakaeo Campus, Thailand.

E-mail: ¹nongnuchsr@buu.ac.th, ²kanyapak@buu.ac.th, ³panumas@buu.ac.th,

⁴prasongl@buu.ac.th

Received May 13, 2024; Revised June 16, 2024; Accepted August 22, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์1) เพื่อศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ และ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งหมด 104 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์หาค่าความถี่แบบขั้นตอน โดยวิธี Stepwise ผลการวิจัย พบว่า

1) บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก

2) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก

3) บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว และบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมาคือด้านการกระตุ้นทางปัญญา และต่ำที่สุดคือด้านการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถพยากรณ์บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้ร้อยละ 73.90

ข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

คำสำคัญ: บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี; เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

Abstract

This article aimed to study 1) the Role of Transformational leadership of the mayor of Aranyaprathet municipality SaKaeo Province 2) Good Governance of Aranyaprathet municipality, SaKaeo Province. and 3) The Role of Transformational Leadership in Affecting Good Governance within Aranyaprathet Municipality, SaKaeo Province. The study population and sample group used in the research consist of all personnel working in Aranyaprathet municipality, SaKaeo Province, totaling 104 individuals. The tool used is a questionnaire. The study utilized questionnaires and the data was analyzed using frequency, Percentage (%), Mean, Standard Deviation, Pearson Product Moment Correlation, and Stepwise

The results of the study were as follows; - The overall The Role of Transformational leadership of the mayor of Aranyaprathet municipality SaKaeo Province, is highly significant. The level of Good Governance of Aranyaprathet municipality, SaKaeo Province, is also highly significant. There is a positive correlation between The Role of Transformational leadership and Good Governance of Aranyaprathet municipality, SaKaeo Province. The most influential factors on Good Governance are Individualized Consideration, followed by Intellectual Stimulation, with Inspiration Motivation being the least influential. These factors significantly affect good governance of Aranyaprathet municipality, SaKaeo Province, at a statistical level of 0.01. Additionally, The Role of Transformational Leadership in Affecting Good Governance within Aranyaprathet Municipality, SaKaeo Province, can be predicted with 73.90% accuracy.

Summary of Research Findings: The study reveals that The Role of Transformational Leadership in Affecting Good Governance within Aranyaprathet Municipality, SaKaeo Province.

Keywords: The Role of Transformational Leadership; The Good Governance; Aranyaprathet Municipality, SaKaeo Province

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ และทางสังคมมาเนิ่นนาน โดยการพัฒนาในระยะแรก เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเพราะในตอนเริ่มมีความแนวคิดการพัฒนานั้นประชากรโลกส่วนใหญ่ยังยากจน เจ็บป่วย และขาดการศึกษา แต่ในปัจจุบันการพัฒนาไม่ได้มีเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจอีกต่อไป แต่ต้องครอบคลุมประเด็นอื่นๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะการพัฒนาคน ซึ่งถือเป็นนิยามใหม่ของการพัฒนา ดังที่กล่าวว่าการพัฒนาควรจะครอบคลุม ประเด็นต่างๆ อย่างน้อย 10 ประเด็น คือ 1) การสร้างความเติบโตในทางเศรษฐกิจ 2) การกระจายรายได้

3)การแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ 4) การสร้างความเสมอภาคในสังคม 5) การมีระบบบริหารจัดการที่ดี หรือ Good Governance 6) การบริโภคทรัพยากรอย่างประหยัด 7) การรักษาสิ่งแวดล้อม 8) การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี 9) การพัฒนาโดยสามารถเป็นส่วนหนึ่งของโลกอย่างมีศักดิ์ศรี และ 10.การมีอำนาจต่อรองในระหว่างประเทศ ขณะ ที่อมาตยา เสน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ชาวอินเดีย กล่าวว่า การพัฒนา คือ เสรีภาพ(Development as Freedom) นั่นคือหากจะเรียกว่าการพัฒนาคนเราจะต้องมีเสรีภาพในทุกๆ ด้าน คือ เสรีภาพทางเศรษฐกิจ เสรีภาพทางการเมือง และเสรีภาพในทางสังคม โดยเสรีภาพเหล่านี้ต้องมีการประกัน โดยการทำให้เกิดความโปร่งใสไม่คอร์รัปชัน ตรวจสอบได้ และมีการประกันเสรีภาพโดยทำให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตในด้านต่าง ๆ กระบวนทัศน์ในการพัฒนา (Development Paradigm) (กิตติคุณ ด้วยสงค์ และคณะ, 2561) แม้ว่าจะได้รับผลสำเร็จหลายประการดังเห็นได้จากการขยายบริหารโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบายมากขึ้น แต่สาเหตุของปัญหาที่สังคมไทยประสบอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ภาวะทางการบริหารท้องถิ่นของประเทศไทยที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกลไกและการบริหารจัดการในประเทศของภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน มีความไม่เหมาะสมหลายประการ การคอร์รัปชันถือเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญที่ขัดขวางกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดความไม่ความเท่าเทียมกันในสังคมซึ่งวัดโดยความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของคนในสังคม ปัจจุบันการคอร์รัปชันดูเหมือนจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ รัฐต้องสูญเสียเงินเป็นจำนวนมากเป็นพัน ๆ ล้าน สำหรับข้าราชการตั้งแต่ระดับล่างไปจนถึงรัฐมนตรีล้วนแต่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ไม่สามารถหาผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ทั้งหมด จนคนไทยทราบกันดีอยู่แล้วว่าประเทศไทยในโลกลุกลามไปเป็นประเทศที่ติดอันดับ 101 ในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันของโลกประจำปี 2562 จาก 180 ประเทศทั่วโลกและติดอันดับ 6 จาก 10 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ปีปีชี นิเวศ ไทย, 2562) ปัญหาการคอร์รัปชัน เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและเสียหายทั้งต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของคนไทยอย่างรุนแรง เพราะทำให้เกิดการเร่งรัดใช้จ่ายทรัพยากรธรรมชาติ สาธารณะสมบัติ งบประมาณ ฯลฯ ในระยะสั้นเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งเกิดขึ้น ทุกองค์กร หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักการเมืองนักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการไทยทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน ทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งกลุ่มคนที่ทำการทุจริตคอร์รัปชันเหล่านี้ ล้วนเป็นคนกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจในการอนุมัติโครงการและงบประมาณที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง มากกว่าไปสร้างผลประโยชน์ระยะยาวของประชาชนส่วนใหญ่ (พิชญ์นิษฐา พรหมศิลป์ และ คณะ, 2559)

หลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการบริหารราชการที่มีต้นแบบมาจากการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยหลักการดังกล่าวประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยหลักการดังกล่าวมีปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา และในปัจจุบันได้มีการกล่าวถึงไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ว่า รัฐควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยแต่ละหน่วยงานต้องบูรณาการร่วมกันในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชน และใช้จ่ายงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ต้องเป็นไปเพื่อความซื่อสัตย์สุจริต และเกิดประโยชน์แก่ประชาชน เช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กล่าวถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ว่าเป็นการบริหารราชการเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการบริหารงานต้องเกิดประโยชน์แก่ประชาชน มีผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่า สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น รวมถึงมีการปรับปรุงภารกิจที่ไม่มีความจำเป็นหรือปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ประชาชนต้องเป็นผู้ได้รับการอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง รวมถึงภาครัฐ

ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

เทศบาลเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลเป็นหน่วยการปกครองที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลาง เพื่อที่จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเป็นอิสระ อีกทั้งเทศบาลยังสามารถรับรู้และเข้าใจถึงปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนได้ชัดเจนกว่าที่รัฐบาลกลางจะเข้าใจ เทศบาลมีหลักของการดำเนินงานโดยที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ประชาชนจะเลือกผู้ที่เป็นตัวแทนเข้าไปดำเนินการผ่านระบบตัวแทน และการที่จะทราบได้ว่าการดำเนินงานของเทศบาลนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ประชาชนก็จะเป็นผู้ตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ทราบได้ว่าการดำเนินงานนั้นมุ่งผลประโยชน์สูงสุดต่อสังคมส่วนรวมหรือไม่ การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองผ่านทางระบบตัวแทนซึ่งมีหลักการบริหารที่สำคัญ คือ หลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารส่วนท้องถิ่นถือว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะรากฐานในการบริหารประเทศทั้งนี้เพราะราชการส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำหน้าที่หลักในการดำเนินงานและการจัดบริการสาธารณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น และตอบโจทย์สภาพปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง ดังนั้น เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จึงเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน คือ เทศบาลเมืองอรัญญ เป็นเมืองชายแดนบูรพาน่าอยู่ ซึ่งมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ เพื่อให้เป็นเมืองชายแดนบูรพาน่าอยู่ ดังวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ ยังคงมีความมุ่งมั่น และตั้งใจในการบริหารงานตามหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่ และเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้ดำเนินงานตามหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดีต่อไป

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มขององค์กรและสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามประกอบด้วย พฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญาการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Bass & Avolio, 1994) ภาวะผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและกระบวนการทำงานเพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ การประสานงานของคนในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสนใจต่อบุคลากรในองค์กรทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมที่ผู้นำกระตุ้นปลุกฝังและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นตามความคาดหวัง ผู้นำที่ดีจึงต้องมีความรู้ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของการสื่อสารในองค์กร ต้องมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากการสื่อสารในองค์กรที่ดีถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างความมั่นใจและการยอมรับ ผู้บริหารจึงต้องสร้างแรงจูงใจ สร้างแรงบันดาลใจ โน้มน้าวความคิดเพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความเชื่อทัศนคติ และเสริมสร้างคุณค่าขององค์กร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงมีความสำคัญต่อผู้บริหารทุกองค์การเนื่องจากส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้ร่วมงานและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการด้านต่างๆ ขององค์กร (Mohsen & Mohammad, 2011)

ปัจจุบันอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการหรือปกครองตนเองเป็นอย่างมาก ดังนั้น การบริหารจัดการเรื่องบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ หรือทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าบุคคลสำคัญจะขับเคลื่อนหรือเป็นผู้บริหารจัดการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวคือผู้บริหารปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ สายบุญ (2563) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้บริหารหรือผู้นำท้องถิ่นจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะสามารถเป็นผู้นำที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการทำงาน นำมาซึ่งการเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และทุ่มเทความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2553) ดังนั้นบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นหน้าที่หนึ่งของผู้บริหาร เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และขึ้นอยู่กับการบริหารงาน ข้อดีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) คือ ผู้นำและผู้ตามมีปฏิสัมพันธ์กันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทั้งสองฝ่ายเปลี่ยนผู้ตามไปเป็นแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (พระเอกชัย พิเลศรัมย์ และ คณะ, 2562)

บทความวิจัยนี้นำเสนอเพื่อให้ทราบถึง บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว และผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ชุมชน และสังคมตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบของงานวิจัย ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ในปัจจุบันทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นทฤษฎีที่สามารถใช้ในการอธิบายได้อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ระดับจุลภาพระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นรายบุคคลไปจนถึงระดับมหัพภาคระหว่างผู้นำกับบุคลากรทั้งองค์กร

ตลอดจนกระทั่งระบบวัฒนธรรม แม้ว่าโดยบทบาทหลักของผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขึ้นในองค์การก็ตาม แต่ตลอดเส้นทางของกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้นำกับผู้ตามจะผูกพันต่อกันอย่างมั่นคง ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้รับการยอมรับว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทุกยุคทุกสมัยในปัจจุบัน

Burns (1978 อ้างถึงใน จิตติมา ตันประดิษฐ์, 2561) เป็นบุคคลแรกที่นำเสนอโมเดลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในผลงานวิจัยเรื่องผู้นำทางการเมืองของตน ซึ่งอธิบายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นกระบวนการที่ทั้งผู้นำและผู้ตามต่างช่วยยกระดับของคุณธรรมและแรงจูงใจของกันและกันให้สูงขึ้น ผู้นำดังกล่าวจะต้องหาวิธีการยกระดับจิตใจของผู้ตามด้วยการดึงดูดความสนใจมาสู่อุดมการณ์และค่านิยมทางศีลธรรมที่งดงาม เช่น เสรีภาพ ความยุติธรรมความเสมอภาค สันติภาพ และความมีมนุษยธรรม เป็นต้น และพ้นจากสิ่งชั่วช้าทางอารมณ์เช่น ความกลัว ความโลภ ความอิจฉาริษยาหรือความเกลียดชัง เป็นต้น ผู้ตามจะถูกยกระดับความคิดจาก "ทำพอก่อนวันนี้" ไปสู่ "ทำเพื่อความดีงามที่ดีกว่าของพรุ่งนี้" ตามแนวคิดของ Burns ใครก็ได้ในองค์การจะอยู่ในตำแหน่งหรืออยู่ในองค์การแบบใดก็ตามสามารถแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งสิ้น

Bass (1985) ให้ความหมายไว้ว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมที่มีความชัดเจนมากกว่า พวกเขาไม่ได้ถูกจำกัดโดยการรับรู้ของผู้ตาม ผู้นำต้องตั้งใจทำงานเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนรูปแบบข้อเสนอของลูกน้อง และปรับปรุงข้อเสนอเหล่านั้นเสียใหม่ มากกว่าที่จะเชื่อว่าต้องทำงานให้ตรงกับความต้องการของลูกน้อง

Bass & Avolio (1994) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าสามารถมองเห็นได้จากผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีความกระตือรือร้นให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตามให้เห็นพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจ (Mission) และวิสัยทัศน์ (Vision) ของทีมและขององค์การพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ผู้นำจะชักนำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองไกลเกินความสนใจของตนเองไปสู่อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (Achievement) การบรรลุ สัจการแห่งตน (Self-actualization) ความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) ทั้งของตนเอง ของผู้อื่น รวมทั้งขององค์การและสังคมซึ่งแบบสส์และอโวลีโอ (Bass & Avolio, 1994) ยังได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนอีกว่าการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญตัวหนึ่งของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จึงได้เพิ่มองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขึ้นอีก 1 องค์ประกอบ ดังนั้นองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของแบบสส์และอโวลีโอมีพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือเรียกว่า "4 I's" องค์ประกอบมี 4 ประการ ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านคุณลักษณะ (Idealized influence: Transformational leadership) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่างเพื่อผลที่ได้รับออกมาในรูปแบบของกฎสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะต้องยอมรับเคารพ และเชื่อถือ

2. การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration motivational transformational leadership) หมายถึง การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม

3. การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual stimulation transformational leadership) หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individual consideration transformational leadership) หมายถึง ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล

จากการทบทวนแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นแนวคิดที่มีมุมมองในเรื่องภาวะผู้นำค่อนข้างกว้าง ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตามในหลาย ๆ ด้าน ผู้นำจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ตามทั้งในเรื่องพฤติกรรม และทัศนคติ เนื่องจากต้องมีการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

ในการทำงาน ผู้นำที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่องค์การได้ต้องมีความกล้าที่จะตัดสินใจอย่างเด็ดขาด กระจายอำนาจที่ตนมีให้แก่ผู้ตามเพื่อความเร็วและประสิทธิภาพในการทำงาน การวางตัวที่เหมาะสมตาม สถานการณ์และการควบคุมอารมณ์ที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ตามการเอาใจใส่ทุกคนจะ ทำให้เข้าใจในตัวตนของคนนั้นๆจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงมีความเหมาะสมที่จะใช้ศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำของผู้บริหารงานเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งประกอบด้วย 1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านคุณลักษณะ 2. การสร้างแรงบันดาลใจ 3. การกระตุ้นทางปัญญา และ 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามแนวคิดของ Bass & Avolio (1994)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

สำหรับคำว่า “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” ได้มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับความหมายไว้ ดังนี้

ธีรยุทธ บุญมี (2541) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล เป็นกระบวนการสัมพันธ์ ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชนโดยทั่วไป ในการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ยังได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติด เป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติ แนวทางที่ถูกคือทางสายกลาง คือ การพึ่งตนเอง และเสริมปัญญาไทยใจสากลรัฐธรรมนูญแห่งชาติดเป็นการเคลื่อนไหวอย่างมีพลังขององค์กรท้องถิ่น ประชาคม ชุมชน เพื่อเข้าใจปัญหาพึ่งตนเอง ช่วยตนเอง ปฏิรูปตนเอง ขณะเดียวกันก็เพื่อความเข้มแข็งที่จะตรวจสอบสิ่งที่ไม่ดังามได้ อย่างจริงจัง รูปแบบรัฐธรรมนูญแห่งชาติดก็คือ การกระชับกระบวนการความสัมพันธ์ความร่วมมือของส่วนต่าง ๆ ใน สังคม อันได้แก่ ภาครัฐ ภาคสังคม และเอกชน สถาบันสำคัญ ๆ ของประเทศ คือ ชุมชน ประชาคมภูมิภาคและ ระดับชาติในลักษณะเป็นรูปธรรมมีพลัง

ประเวศ วะสี (2542) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล หมายถึง ความโปร่งใส ความ ถูกต้องในการดำเนินงานของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ธรรมาภิบาลเป็นเสมือนพลังผลักดันที่ จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ

จากการทบทวนแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี หรือธรรมาภิบาลนั้น หมายถึง เป็นกระบวนการสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และภาค ประชาชนโดยทั่วไปทำให้การบริหารราชการแผ่นดินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ สร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนทุกคนว่าจะได้รับการรับฟังถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และผลักดันที่จะ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ การพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข

องค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ธรรมาภิบาลในวงการราชการครั้งแรกได้ถูกกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กำหนดว่าธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลัก ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ/ตรวจสอบได้ หลักความคุ้มค่า และหลักคุณธรรม ทั้งนี้ ใน ปี พ.ศ. 2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้นำมาประยุกต์ใช้โดยกำหนดหลักธรรมาภิบาล บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีประกอบด้วย 10 หลัก คือ หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิภาพ หลัก ประสิทธิภาพ/คุ้มค่า หลักความเสมอภาค หลักมุ่งฉันทามติ หลักการตรวจสอบได้/มีการรับผิดชอบ หลักเปิดเผย/ โปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม

อย่างไรก็ตามการใช้หลักการของธรรมาภิบาล 10 หลัก ข้างต้น เป็นการที่ยากต่อการจำทาง ก.พ.ร. จึง ได้ศึกษาวิเคราะห์และจัดกลุ่มขึ้นใหม่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 ได้มีมติเห็นชอบ

กับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ (สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555) โดยกำหนดให้มี 4 หลักการสำคัญและ 10 หลักการย่อย ดังนี้

1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public) ประกอบด้วย

(1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดประสิทธิภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม

(2) ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

(3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการตามพันธกิจได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย

(1) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย มีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ

(2) เปิดเผย/ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

(3) นิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการจะต้องใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

(4) ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการจะต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ อายุ ภาษา สภาพทางการหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมและอื่นๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาส ความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

3) ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย

(1) การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus-Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

(2) การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและการกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม

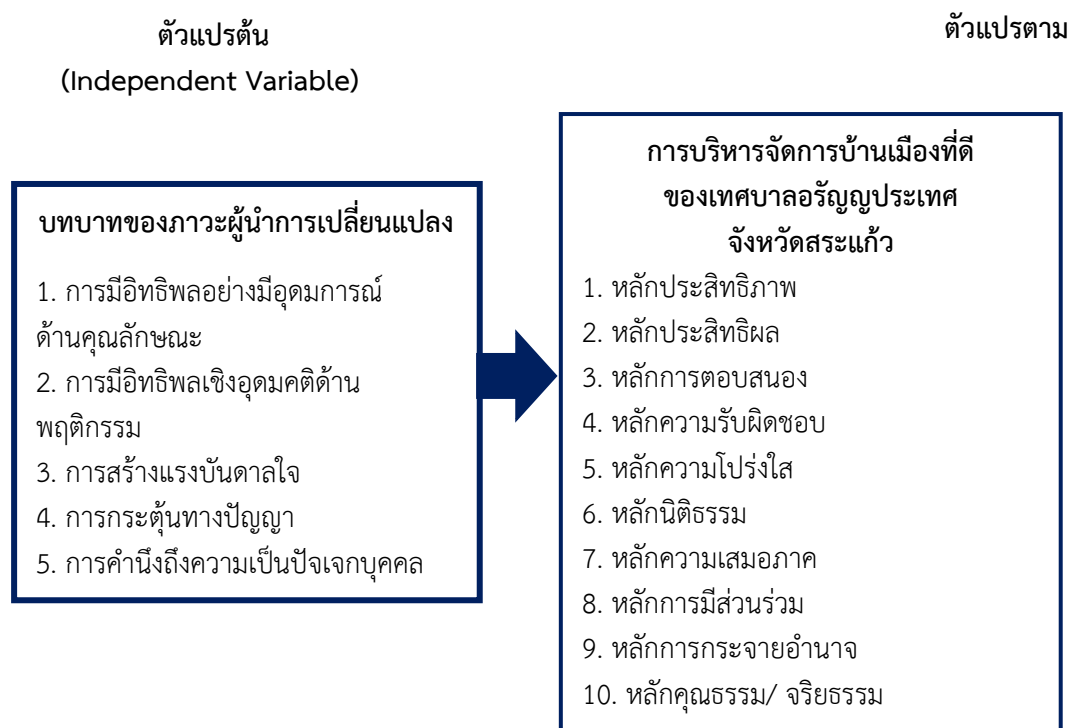
4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) อันได้แก่

(1) คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม

จากการทบทวนแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมา ผู้วิจัยนำหลักธรรมาภิบาลที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการหน่วยงาน ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1. หลักประสิทธิภาพ 2. หลักประสิทธิผล 3. หลักการตอบสนอง 4. หลักความรับผิดชอบ 5. หลักความโปร่งใส 6. หลักนิติธรรม 7. หลักความเสมอภาค 8. หลักการมีส่วนร่วม 9. หลักการกระจายอำนาจ 10. หลักคุณธรรม/ จริยธรรม นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของ Bass & Avolio (1994) ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นและแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักความรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการมีส่วนร่วม 9) หลักการกระจายอำนาจ และ 10) หลักคุณธรรม/ จริยธรรม มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่การวิจัยคือเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย ข้าราชการ, พนักงานราชการ, ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งหมด 104 คน (เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ ข้อมูล ณ พ.ศ. 2567)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ ประกอบด้วย ข้าราชการ, พนักงานราชการ, ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งหมด 104 คน ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยศึกษาเต็มจำนวนประชากร ได้คิดเป็นร้อยละ 100 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชนิดได้แก่ แบบสอบถาม มี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ตามทฤษฎีของแบส และอวลีโอ (Bass & Avolio, 1994) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มี 5 ระดับ ตอนที่ 3 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ตามแนวคิดทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มี 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย

บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านคุณลักษณะ รองลงมาได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านคุณลักษณะ	4.29	.656	สูงมาก
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.20	.580	สูง
3. การกระตุ้นทางปัญญา	4.28	.648	สูงมาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.21	.608	สูงมาก
รวม	4.25	.534	สูงมาก

การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม/จริยธรรม อยู่ในระดับสูง รองลงมาได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผลอยู่ หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกระจายอำนาจ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักประสิทธิภาพ	4.27	.575	สูงมาก
2. หลักประสิทธิผล	4.21	.594	สูงมาก
3. หลักการตอบสนอง	4.22	.605	สูงมาก
4. หลักความรับผิดชอบ	4.16	.610	สูง
5. หลักความโปร่งใส	4.19	.637	สูง
6. หลักนิติธรรม	4.23	.572	สูงมาก
7. หลักความเสมอภาค	4.25	.612	สูงมาก
8. หลักการมีส่วนร่วม	4.28	.617	สูงมาก
9. หลักการกระจายอำนาจ	4.15	.604	สูง
10. หลักคุณธรรม/จริยธรรม	4.30	.610	สูงมาก
รวม	4.22	.515	สูงมาก

บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ “บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” และ ตัวแปรตาม “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” ซึ่งเท่ากับ .891 ดังนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยมีค่า R square เท่ากับ .739 หรือร้อยละ 73.90 อีกร้อยละ 26.10 เป็นตัวแปรที่ยังไม่ได้ศึกษา การทดสอบค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 แสดงว่ามีตัวแปรต้นคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถทำนายผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากค่า Sig. น้อยกว่า .01 โดยมีค่า Sig. เท่ากับ .000.001 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุขั้นตอนบทบาท
ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของ
เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว	Unstandardiz ed Coefficients		Standardiz ed coefficient s		t	Sig.	Collinearity statistics	
	B	SE	Beta				Toleran ce	VIF
ค่าคงที่	.679	.235			2.895	.005*		
การสร้างแรงบันดาลใจ (X ₃)	.217	.100	.245		2.178	.003*	.269	3.716
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₅)	.349	.069	.413		5.072	.000**	.512	1.954
การกระตุ้นทางปัญญา (X ₄)	.271	.080	.341		3.379	.001**	.333	3.004
R	.891							
R square	.739							
Adjusted R square	.783							
Durbin Watson	1.893							
F-ratio	77.902							
	(.000**)							

* P-value < 0.05 ** P-value < 0.01

ผลการวิเคราะห์บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\beta = 0.413$) รองลงมาได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\beta = 0.341$) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\beta = 0.245$) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ ดังภาพที่ 3

สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\text{Unstandardized } \hat{Y} = -0.679 + 0.349 (X_5) + 0.271(X_4) + 0.217 (X_3)$$

เมื่อ $\hat{Y}$ = การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
อำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

X₃ = การสร้างแรงบันดาลใจ

X₅ = การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

X₄ = การกระตุ้นทางปัญญา

สมการรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

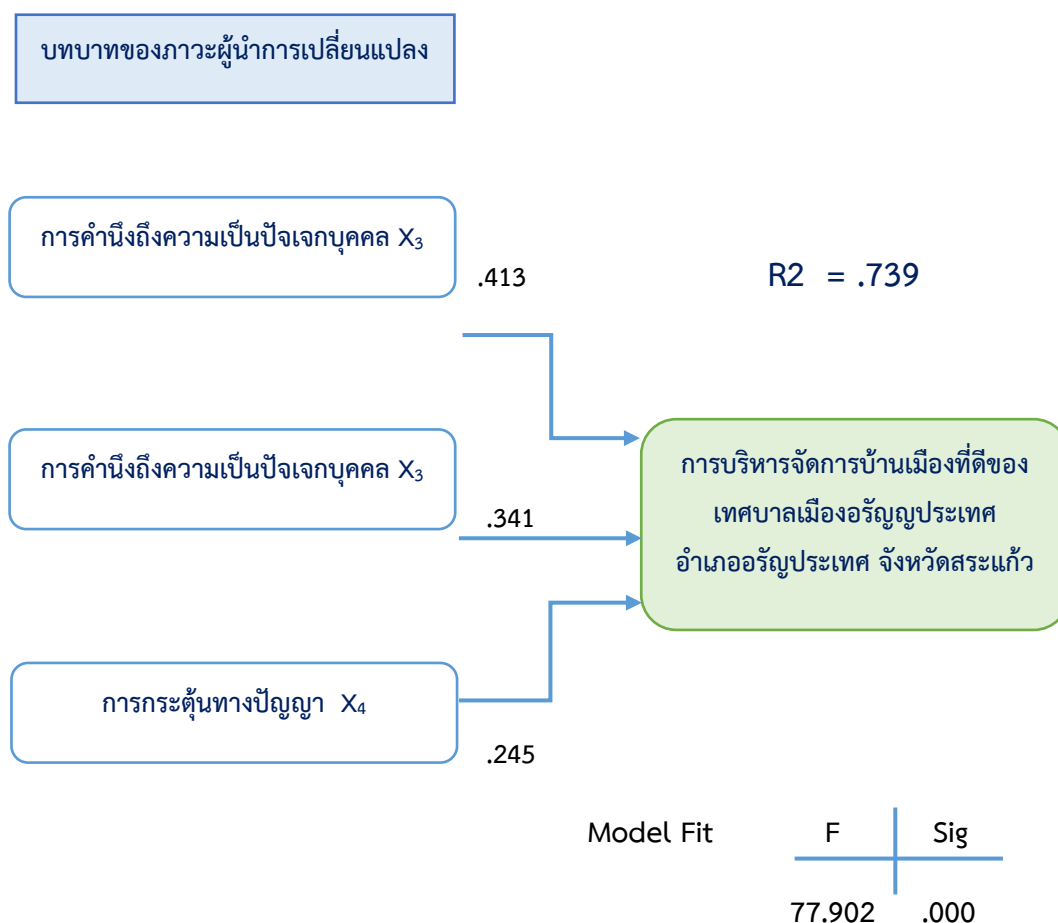
$$\text{Standardized } \hat{Y} = 0.413 (X_5) + 0.341 (X_4) + 0.245 (X_3)$$

เมื่อ $\hat{Y}$ = การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
อำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

X₃ = การสร้างแรงบันดาลใจ

X_5 = การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

X_4 = การกระตุ้นทางปัญญา

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ตัวแปรที่มีอิทธิพล

อภิปรายผลการวิจัย

บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านคุณลักษณะ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติด้านพฤติกรรม ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับแนวคิดของแบสส์และอวอลิโอ (Bass & Avolio, 1994) ที่ได้กล่าวไว้ว่ามีความกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตาม ให้เห็นพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจ และวิสัยทัศน์ ของทีมและขององค์การ พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ผู้นำจะชักนำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองไกลเกินความสนใจของเฉพาะตนไปสู่อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ การบรรลุสัจการแห่งตน ความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งของตนเองของผู้อื่น นอกจากนี้ยังพบว่า ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของเนตรนภา เจตน์จำนงค์ (2564) ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

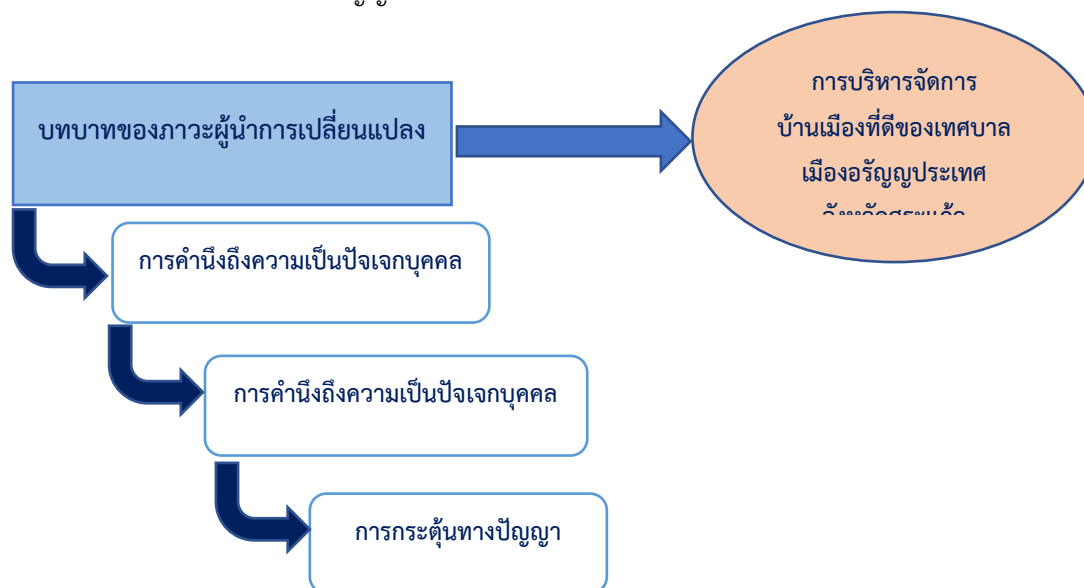
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติมา ต้นประดิษฐ์ (2561) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับสูงมาก

การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม/จริยธรรมอยู่ในระดับสูง รองลงมาได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผลอยู่ หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกระจายอำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) ที่อธิบายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักการที่สำคัญของทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน เนื่องจากธรรมาภิบาลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกัน และเป็นแนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการจึงมีประโยชน์ให้การบริหารจัดการขององค์กรมีกลไกและกฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการที่ดี มีระบบมีความโปร่งใส มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน อันนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือและศรัทธาต่อองค์กรนั้น ๆ ทำให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว ทันต่อสถานการณ์ สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทั้งภายในและภายนอก ทำให้การดำเนินงานในภาพรวมขององค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจขององค์กร และทำให้เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน เพิ่มโอกาสในการระดมทุน/การเข้าสู่ตลาดทุนในระดับสากล เพิ่มโอกาสในการแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจ เพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กรในระยะยาว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลวรรณ เรืองโสม และบุญเหลือ บุปผามาลา (2565) ผลการวิจัย พบว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลน้ำโสม อำเภอ น้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ได้ร้อยละ 73.90 ทั้งนี้เนื่องจากนายกเทศมนตรีเทศบาลอรัญญประเทศ มีการพบปะหารือเรื่องงานกับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ โดยมีการบริหารลักษณะเป็นที่ปรึกษาในการทำงาน มีการมอบภาระงานตามความสามารถอย่างยุติธรรม มอบหมายงานหรือหน้าที่ใหม่ๆ ต่อบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่เสมอ มีการกระทำแบบกระจายอำนาจในการตัดสินใจประพัตติตนอย่างเหมาะสมกับบุคลากร/เจ้าหน้าที่ และแสดงให้เห็นว่ามีความเชื่อว่าแต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกัน ในด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า นายกเทศมนตรีมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน มีการส่งเสริมให้บุคลากรใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ นายกเทศมนตรีมีการดำเนินงานที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำงาน มีการดำเนินงานที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรรู้สึกผูกพันกับหน่วยงานอยู่ และมีการดำเนินงานที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรทำงานจนบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับสูงมากในการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของฐิติมา ต้นประดิษฐ์ (2561) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติด้านพฤติกรรม ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้พบว่า บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจสามารถนำไปสู่การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า

1) ผลการศึกษารoles บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านคุณลักษณะ รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2) ผลการศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ หลักคุณธรรม/จริยธรรม รองลงมาคือ และหลักการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกระจายอำนาจ

3) ผลการศึกษารoles บทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ยอมรับสมมติฐาน) โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.739 หรือ 73.90% ซึ่งหมายความว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถอธิบายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีได้ถึงร้อยละ 73.90 ซึ่งเป็นค่าที่สูงอย่างมีนัยสำคัญ และยังมี 26.10% ของความแปรปรวนที่ยังไม่ได้ถูกอธิบายด้วยปัจจัยที่ศึกษาครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษา เรื่องบทบาทของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากการศึกษาบทบาทของการนำแบบการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีข้อเสนอแนะหลายประการที่สำคัญดังนี้

1. วิสัยทัศน์ที่เป็นแรงบันดาลใจ ผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงแสดงวิสัยทัศน์ที่สร้างแรงบันดาลใจในการบริหารงานที่ดีภายในเทศบาล โดยอธิบายวิสัยทัศน์ที่น่าชื่นชมและที่สามารถให้กำลังใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทำงานร่วมกันเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. คำนึงถึงแต่ละบุคคล ผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงแสดงความเอื้ออารีต่อแต่ละบุคคลภายในเทศบาล รับรู้ความต้องการของบุคลากร ความแข็งแกร่ง และความปรารถนาของบุคลากร โดยให้การสนับสนุน กำลังใจ และการเป็นที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเอง

3. การกระตุ้นทางปัญญา ผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงกระตุ้นนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ภายในเทศบาล โดยท้าทายสถานะความเป็นไปได้และกำลังกระตุ้นไอเดียและมุมมองใหม่ โดยสร้างวัฒนธรรมของการปรับปรุงและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. การมีอิทธิพลที่เป็นตัวอย่าง ผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวอย่างของพฤติกรรมและความซื่อสัตย์ โดยเป็นผู้นำด้วยตัวอย่าง แสดงความซื่อสัตย์ โปร่งใส และมีความมุ่งมั่นที่จะให้บริการตรงไปตรงมา

5. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงมีทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารเป้าหมายของเทศบาล ลำดับความสำคัญ และค่านิยมให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคือบุคลากร ให้ขอคำแนะนำ และรับรู้ข้อมูลโดยโปร่งใส

2. จากการศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองให้ดีขึ้นภายในเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีข้อเสนอแนะหลายประการที่สำคัญดังนี้

1. การสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่โปร่งใส ควรสร้างการสื่อสารที่เปิดเผยและโปร่งใสในทุกด้านของการบริหารจัดการ เพื่อให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และการดำเนินงานสามารถเข้าถึงได้ง่ายๆ สร้างพื้นที่สำหรับการสนทนาและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคลากรและประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความไว้วางใจในกระบวนการบริหารจัดการ

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสร้างโอกาสให้กับประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยเชื่อมโยงกับกลไกการประชุมสาธารณะ การจัดกิจกรรมชุมชน และการเปิดโอกาสให้กับประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานและโครงการ

3. การสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากร ควรการเพิ่มความสามารถและความรู้ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ เช่น การจัดอบรม การพัฒนาทักษะ และการสนับสนุนการศึกษาต่อเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญและความเข้าใจทางวิชาชีพ

4. การสร้างกลไกในการรับฟังและตอบสนองความต้องการของประชาชน สร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถปรับปรุงนโยบายและการดำเนินงานให้เข้ากับความต้องการและความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การส่งเสริมความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการดำเนินงาน สร้างกรอบที่ชัดเจนและโปร่งใสในการบริหารจัดการ โดยการสร้างระบบการเงินและบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและแสดงความโปร่งใสในการดำเนินงานของเทศบาลอย่างทั่วถึง

6. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและความรับผิดชอบ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในเทศบาล และสร้างความรับผิดชอบในการสร้างสรรค์และสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในโอกาสต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรนำมาศึกษาในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เช่น ปัจจัยทางการเงิน ปัจจัยสังคม หรือปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เพื่อเข้าใจความซับซ้อนของกระบวนการนี้อย่างลึกซึ้งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายที่มีต่อการบริหารจัดการบ้านเมือง โดยการวิเคราะห์ผลของนโยบายที่มีอยู่และการสร้างนโยบายใหม่ที่มีศักยภาพที่จะส่งผลดีต่อการบริหารจัดการบ้านเมือง

3. ควรศึกษาแนวทางการบริหารแบบต่าง ๆ และความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจแนวทางการบริหารแบบการเปลี่ยนแปลง, การบริหารแบบการจัดการธุรกิจ และวิธีการบริหารอื่นๆ เพื่อเข้าใจผลกระทบของแต่ละแนวทางต่อการพัฒนาชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. ควรศึกษาบทบาทของนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสนับสนุนความสำเร็จของผู้นำและการบริหารจัดการท้องถิ่น สำรวจว่าเครื่องมือดิจิทัล, การตัดสินใจที่มีพื้นฐานข้อมูล, และแพลตฟอร์ม e-governance สามารถช่วยให้การบริหารจัดการท้องถิ่นมีความโปร่งใส, มีความรับผิดชอบ และมีการมีส่วนร่วมของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน. กิตติคุณ ดั่งวงศ์, พระเอกรัตน์ มาพะดุง และ พระมหาสมพงษ์ ฐิตจิตโต. (2561). แนวคิดในการพัฒนาประเทศไทย. *วารสารวามัญองแหกรพุทธศาสตรปริทรรศน์* 5(2), 81-92.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2541). *ธรรมรัฐแห่งชาติ ยุทธศาสตร์สู่หายนะประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- ฐิตินา ตันประดิษฐ์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลสำเร็จในการนำนโยบายกิจการบริหารบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว* (วิทยานิพนธ์นิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). *พรมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตรนภา เจตน์จำนงค์. (2564). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- ประเวศ วะสี. (2542). *การพัฒนาพลังสร้างสรรค์องค์กร*. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.
- พิชญ์นิษฐา พรหมศิลป์, ภัคดี โพธิ์สิงห์ และ สัญญา เคนาภูมิ. (2559). การคอร์รัปชันในระบอบราชการไทย : แนวทางการป้องกันและแก้ไข. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 4(2), 326-340.
- พระเอกชัย พิเลศรัมย์, เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ และ โกวิท วัชรินทรางกูร. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(3), 474-489.
- วีไลวรรณ เรืองโสม และ บุญเหลือ บุปผามาลา. (2565). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี. *วารสารพุทธมคัศ*, 7(1), 37-51.

- วีระยุทธ สายบุญ. (2563). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: พรีเมียร์ โพร.
- Avolio, B. J. (1999). *Full Leadership Development: Building the Vital Forces in Organization*. California: Sage Publication.
- Bass, B. M. (1985). *Leadership and Performance Beyond Expectations*. New York: Free Press.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). *Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership*. California: Sage Publications.
- Mohsen, A., & Mohammad, R. D., (2011). Considering Transformational Leadership Model in Branches of Tehran Social Security Organization. *Social and Behavioral Sciences*, 15, 3131-3137.